

Handläggare
Anna Lindskog
Telefon: 08-508 25 248

Till
Socialnämnden
2018-12-11

Projektmedel avseende boendelösningar för gymnasielagens unga

Ansökningar om projektbidrag från Stockholms Stadsmission
och Ny Gemenskap (dnr 8.1.1–593/2018)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stockholms Stadsmission beviljas 20 mnkr för projekt Fadderhem för perioden 2019-01-01 till 2019-12-31.
2. Ny Gemenskap beviljas 3 mnkr för projekt Nya Rum för perioden 2019-01-01 till 2019-12-31.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Peter Svensson
tillförordnad förvaltningschef

Veronica Wolgast
avdelningschef

Sammanfattning

Riksdagen beslutade i juni 2018 om en ny möjlighet till uppehållstillstånd, via nya gymnasielagen, för vissa unga vuxna som kom till Sverige som ensamkommande barn och som drabbats av lång handläggningstid. Kommunstyrelsen beslutade vid möte 2018-12-05 att socialnämnden genom föreningsbidrag ska stödja civilsamhället för att de ska ge fortsatt stöd att hitta eget boende till de som omfattas av nya gymnasielagen och som får tillstånd att studera. Socialnämnden har genom beslutet beviljats 23 mnkr i föreningsbidrag. Bidraget avser en fortsättning av pågående och nya projekt för 2018 och 2019. Finansiering sker ur Centralmedelsreserv 2 *Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov.*

Förvaltningen föreslår att Stockholms Stadsmission beviljas 20 mnkr för projekt Fadderhem och att Ny Gemenskap beviljas 3 mnkr för projekt Nya Rum i syfte att säkra kontinuitet för målgruppen som omfattas av nya gymnasielagen. Medel ska mot beviljad ansökan betalas ut i förskott.

Bakgrund

Den så kallade nya gymnasielagen trädde i kraft den 1 juli 2018. Lagen innebär att personer som har fått eller annars skulle få ett beslut om utvisning kan få uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå.

Mellan 1 juli och 30 september 2018 var det möjligt för enskilda att ansöka om uppehållstillstånd utifrån nya gymnasielagen. Migrationsverket har tagit emot cirka 11 643 ansökningar om uppehållstillstånd enligt den nya lagen. Av dessa har 457 ungdomar uppgett en adress inom Stockholms stad.

Under sommaren 2018 underkände två Migrationsdomstolar lagen utifrån brister i beredning av lagstiftningsärendet samt avsteg från kravet på klarlagd identitet för utlänningar som vistas i landet enligt Schengenregelverket. I avvaktan av Migrationsöverdomstolens beslut fattade Migrationsverket inga beslut om uppehållstillstånd. I slutet av september dömde Migrationsöverdomstolen att gymnasielagen får tillämpas och de två överklagandena avslogs. Möjligheten att bevilja uppehållstillstånd försenades men påbörjades i början av oktober 2018.

Majoriteten av de ungdomar som befunnit sig i Stockholm under ansökningstiden har inte bott i Migrationsverkets boende utan i eget boende eller i någon av Stockholms Stadsmissions tillfälliga boendelösningar. Dessa tillfälliga boendelösningar har möjliggjorts inom ett projekt som Stadsmissionen lett sedan september 2017. Projektet har finansierats av Stockholms stad via det tillfälliga kommunbidrag som betalats ut under 2017 och 2018. Kommunbidraget betalades ut för att möjliggöra för ensamkommande barn som hunnit fylla 18 år innan de fått beslut på sin asylansökan att bo kvar i den kommun de haft sin placering och rotat sig i.¹

Som ett komplement till Stadsmissionens projekt har föreningen Ny Gemenskap drivit projektet Värme och Vila fram till och med 2018-12-31. För mer information om tidigare satsningar se tjänsteutlåtandet ”Tillfälligt kommunbidrag avseende ensamkommande över 18 år, dnr 8.1.1–212/2018.

¹ <https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-for-kommuner/2017-10-03-Regeringen-foreslar-tillfalligt-kommunbidrag-till-de-kommuner-som-vill-lata-ensamkommande-ungdomar-som-rotat-sig-i-kommunen-bo-kvar.html>

Kommunstyrelsen har i samband med möte 2018-12-05 gett socialnämnden i uppdrag att genom föreningsbidrag stödja civilsamhället för att de ska ge fortsatt stöd att hitta boendelösningar till de som omfattas av nya gymnasielagen, som får tillstånd att studera och som inte klarar av att ordna boende på egen hand. Vid mötet beslutades att socialnämnden beviljas 23,0 mnkr i föreningsbidrag som avser en fortsättning av pågående och nya projekt för 2018 och 2019. Finansiering sker ur Central medelsreserv 2 *Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov*. Medel ska mot beviljad ansökan betalas ut i förskott för att säkra kontinuitet för målgruppen som omfattas av nya gymnasielagen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen den 5 december. Funktionshinderrådet har haft möjlighet att ta del av ärendet den 6 december. Förvaltningens handläggning av bidrag utgår från ”Riktlinjer till ideella föreningar” beslutade av socialnämnden 16 maj 2017 och justerade 21 mars 2018.

Ärendet

Stockholms stadsmission och Ny gemenskap har inkommit med ansökningar innehållandes projekt som avser att stötta målgruppen som omfattas av nya gymnasielagen.

Projekt Fadderhem

Stockholms stadsmission har drivit projekt Fadderhem (tidigare Asylboenden, dnr 8.1.1–514/2017) sedan socialnämndens beslut om projektbidrag 2017-09-19. De fick då medel fram till 2018-06-30 och ansökte och beviljades 2018-06-12 fortsatt projektbidrag till årets slut (se ärende dnr 8.1.1–194/2018).

Då Migrationsverkets handläggning av ansökningar utifrån nya gymnasielagen har försenats ansöker Stockholms Stadsmission om 20 mnkr för att fortsätta driva projekt Fadderhem under hela 2019.

Målgruppen för projektet är ensamkommande barn/unga som varit placerade i Stockholms stad och som rotat sig i kommunen samt som fyllt 18 år sedan 1 juli 2017 under pågående asyl- eller tillståndprocess och som nu får tidsbegränsat uppehållstillstånd.

Verksamheten ska stötta målgruppen att hitta boendalternativ då de själva valt att stanna i Stockholm istället för ett av migrationsverkets anvisade anläggningsboenden. Verksamheten kommer bland annat att:

- Fortsätta tillhandahålla olika boendialternativ för upp till 100 unga inklusive trygghetskapande åtgärder som exempelvis mobila trygghetsvårdar både natt och dag.
- Fortsätta skapa engagemang hos civilsamhället för så kallade fadderhem. Målet är att kunna engagera över 100 fadderhem.
- Större informationskampanjer för att hitta privata hyresvårdar som är beredda att hyra ut till målgruppen.
- Fortsätta stötta hela målgruppen genom psykosocialt stöd och möjliggöra tillgång till information.

Projekt Nya Rum

Föreningen Ny Gemenskap har drivit projekt Värme och Vila (tidigare projekt samordna alternativa insatser ensamkommande över 18, dnr 8.1.1–30/2018) sedan socialnämndens beslut om projektbidrag 2018-01-18. De fick medel fram till 2018-06-30 och ansökte och beviljades 2018-06-12 fortsatt projektbidrag till årets slut (dnr 8.1.1–194/2018).

Föreningen Ny Gemenskap ansöker nu om projektmedel för att kunna göra en kraftsamling kring fler boendemöjligheter, mötesplatser och meningsfull fritid för ensamkommande med uppehållstillstånd enligt nya gymnasielagen.

Ny Gemenskap har bjudit in Röda Korset, Sociala Missionen, Svenska Kyrkan, NBV, Rädda Barnen, Equmeniakyrkan och Hela Människan i Stockholms län till samverkan kring stöd till målgruppen.

Ny Gemenskap ansöker om 3 mnkr för att, i samverkan med nämnda parter:

- Anställa lotsar som upprättar lokala nätverk och marknadsföring för att finna fler lokaler som går att använda till inackordering.
- Undersöka hur ideella krafter kan påverka bostadsmarknaden för utsatta grupper och individer.
- Upprätta lokala mötesplatser för rekrytering av boendemöjligheter, stöd till de boende och skapa möjligheter till meningsfull fritid och gemenskap.

Jämställdhetsanalys

Migrationsverket har tagit emot 11 653 ansökningar om uppehållstillstånd enligt den nya lagen, varav 424 kvinnor. Ungefär 25 procent av ansökningarna om uppehållstillstånd bland ensamkommande brukar utgöras av flickor/kvinnor. Andelen

flickor/kvinnor som ansökt om uppehållstillstånd enligt den nya lagen är betydligt lägre än 25 procent, vilket enligt Migrationsverket sannolikt beror på att de flesta flickor/kvinnor som söker asyl är från Somalia, Eritrea eller Syrien. Personer från dessa länder beviljas vanligtvis uppehållstillstånd och behöver därför inte ansöka enligt nya gymnasielagen.

Enligt Migrationsverket är 6 622 ärenden hittills avgjorda varav 2 871 bifallits och 1 751 har avslagits. 345 avslagsbeslut har överklagats till domstol. Av de 5 031 ärenden som är kvar att avgöra är 171 kvinnor. Utöver de 11 653 ansökningar som tagits emot har också 2 097 personer som inte omfattas av kriterierna inom den nya gymnasielagen ansökt om uppehållstillstånd. Utifrån att det stora flertalet i målgruppen är pojkar/män är det viktigt att uppmärksamma flickornas/kvinnornas situation och behov. Stockholms Stadsmission och Ny Gemenskap har handlingsplaner/policys för jämställdhets- och mångfaldsarbete. Av deras respektive ansökningar framkommer att de är medvetna om hur könsfördelningen i den aktuella målgruppen ser ut.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Migrationsverkets hantering av ansökningar utifrån nya gymnasielagen har dragit ut på tiden och många av de sökande har valt att stanna i Stockholm istället för att flytta till anläggningsboenden. Utifrån detta val förväntas ungdomarna att ordna sitt eget boende. Flera av dem har nyligen blivit myndiga, har befunnit sig i en svår situation under en lång asylprocess och ska nu klara av gymnasiestudier. Då de har fått tillfälligt uppehållstillstånd har de möjlighet, som alla andra Stockholmare, att söka stöd och hjälp hos socialtjänsten om de behöver det.

Det är viktigt att det finns råd och stöd kring nya gymnasielagen och vad det innebär för de unga som berörs av den. Det är även viktigt för den enskilde att kunna bo kvar där hen rotat sig för att på bästa sätt kunna avsluta sina gymnasiestudier. Både Projekt Fadderhem och Projekt Nya Rum bedöms vara nödvändiga för att kunna möta de unga vuxna som valt att stanna kvar i staden för att kunna fortsätta studera. Det är positivt att många vill hjälpa till att stötta målgruppen och för att det ska kunna göras på bästa sätt är det värdefullt att staden via projektmedel möjliggör det.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden beviljar Stockholms stadsmission 20 mnkr för projekt Fadderhem för perioden 2019-01-01 till 2019-12-31.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden beviljar Ny Gemenskap 3 mnkr för projekt Nya Rum för perioden 2019-01-01 till 2019-12-31.

Bilagor

1. Ansökan om verksamhetsbidrag från socialnämnden, Stockholms stadsmission Projekt Fadderhem dnr 8.1.1–590/2018.
2. Ansökan om verksamhetsbidrag från socialnämnden, Ny gemenskap Projekt Nya Rum dnr 8.1.1–593/2018.